

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Άρθρο Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας Γιάννη Κεφαλογιάννη στο «ΒΗΜΑ» : Πριν την επόμενη μέρα

Κυριακή, 01 Μαρτίου 2026

Η πολιτική συχνά επιβραβεύει την ένταση. Η Πολιτική Προστασία, όμως, επιβάλλει μέτρο. Σε μαθαίνει ότι η επιτυχία δεν είναι η διακήρυξη προθέσεων, αλλά η προετοιμασία που δεν φαίνεται και το αποτέλεσμα που αντέχει στη δοκιμασία.

Ζούμε σε μια εποχή όπου οι κίνδυνοι από φυσικά φαινόμενα δεν οριοθετούνται στο ημερολόγιο. Από ένα πλημμυρικό φαινόμενο - όπως αυτό που δοκιμάζει τον Έβρο - καλείσαι, συχνά ταυτόχρονα, να στρέφεις το βλέμμα σου στην επόμενη αντιτυρική περίοδο. Η μετάβαση δεν είναι γραμμική. Δεν υπάρχει καθαρό τέλος ενός κινδύνου και αρχή ενός άλλου. Οι απειλές συχνά συνυπάρχουν, αλληλοτροφοδοτούνται ή διαδέχονται η μία την άλλη με ελάχιστο χρόνο προσαρμογής.

Σε ένα τέτοιο περιβάλλον, η ετοιμότητα δεν μπορεί να είναι μονοθεματική. Οφείλει να είναι συνολική: Να λαμβάνει υπόψη τη διασύνδεση των κινδύνων, τη δυναμική των οικοσυστημάτων και τη συσσώρευση επιπτώσεων.

Με αυτή την πραγματικότητα στο νου - και με τα διδάγματα που αφήνει κάθε δοκιμασία - διαμορφώθηκε η αντίληψη της «Ενεργής Μάχης», του νέου νόμου για την οργάνωση και λειτουργία της πολιτικής προστασίας και της διαχείρισης κινδύνων στη χώρα μας. Δεν αφορά μόνο την επιχειρησιακή ένταση της στιγμής. Αφορά πρωτίστως τη θεσμοθέτηση της προετοιμασίας ως μόνιμης υποχρέωσης του κράτους.

Τι σημαίνει, όμως, προετοιμασία; Σημαίνει να έχεις απαντήσει στα οργανωτικά ερωτήματα πριν αυτά τεθούν υπό πίεση. Να έχεις ορίσει με σαφήνεια ποιος αποφασίζει, ποιος συντονίζει και ποιος ενεργεί, ώστε η κρίση να μην γίνεται στιγμή εσωτερικής αβεβαιότητας. Η «Ενεργή Μάχη» έρχεται να μετατρέψει τον συντονισμό από πρόθεση σε κανόνα: Θεσμοθετεί τη σαφήνεια των ρόλων, οργανώνει την αλυσίδα ευθύνης και εξαλείφει τις επικαλύψεις και τα κενά συντονισμού. Στην κρίση δεν υπάρχει χρόνος για διαπραγμάτευση αρμοδιοτήτων - υπάρχει μόνο χρόνος για εφαρμογή όσων έχουν ήδη αποφασιστεί.

Προετοιμασία σημαίνει, επίσης, προνοητικότητα και προεργασία. Να μειώνεις την έκθεση στον κίνδυνο πριν αυτός εκδηλωθεί. Να προετοιμάζεις το έδαφος, τις δομές και τους ανθρώπους ώστε η κρίση να μη βρίσκει τον μηχανισμό σε στάδιο προσαρμογής. Η «Ενεργή Μάχη» επενδύει ακριβώς σε αυτή τη λογική. Εισάγει θεσμικά την προνοητικότητα ως μόνιμη υποχρέωση και όχι ως συγκυριακή επιλογή. Μετατρέπει την προεργασία από καλή πρακτική σε κανόνα λειτουργίας. Η προετοιμασία, έτσι, δεν περιορίζεται στην επιχειρησιακή απόκριση. Επεκτείνεται στη συστηματική μείωση του κινδύνου, στη χαρτογράφηση της τρωτότητας και στη διαρκή επικαιροποίηση των αναγκαίων δράσεων.

Σημαίνει, ακόμη, ουσιαστική σύνδεση της επιστημονικής γνώσης με το πεδίο, όχι ως παράλληλες διαδρομές αλλά ως ενιαίο σύστημα σκέψης και δράσης που μεταφράζεται σε επιχειρησιακές επιλογές. Το πεδίο δεν μπορεί να λειτουργεί μόνο με εμπειρικά αντανακλαστικά· χρειάζεται αναλυτικά δεδομένα, πρόγνωση και τεκμηρίωση για την εκτίμηση του κινδύνου, την εξέλιξη μιας πυρκαγιάς, τη διαχείριση της καύσιμης ύλης, την αποτύπωση της ευαλωτότητας.

Αν η γνώση οφείλει να προηγείται της απόφασης, τότε η εμπειρία της πράξης πρέπει να επιστρέφει οργανωμένα στον σχεδιασμό. Τα δεδομένα και οι επιχειρησιακές παρατηρήσεις δεν είναι απλές αναφορές· αποτελούν υλικό βελτίωσης. Η «Ενεργή Μάχη» θεσμοθετεί αυτή τη συνεχή ανατροφοδότηση: κάθε συμβάν αφήνει αποτύπωμα στον επόμενο κύκλο σχεδιασμού. Το σύστημα δεν αρκείται να αντιδρά. Μαθαίνει - και η μάθηση αποκτά συνέχεια και δεσμευτικότητα.

Με αυτό το θεσμικό οπλοστάσιο προετοιμαζόμαστε για την επόμενη ημέρα. Για εκείνη την ημέρα κυρίως όπου οι κρίσεις συμπίπτουν, ο χρόνος συμπιέζεται και τα περιθώρια λάθους μηδενίζονται. Για εκείνη τη στιγμή που το απρόβλεπτο γίνεται πραγματικότητα και το μόνο που μένει είναι η ποιότητα της προετοιμασίας. Εκεί κρίνεται η ανθεκτικότητα. Εκεί δοκιμάζεται η θεσμική ωριμότητα. Εκεί αποδεικνύεται αν η ετοιμότητα ήταν τελικά λέξη ή πράξη.